

Izvršitev (določevanje).

(Zarad viharjev) ^{v. d. o.} ni varno (po morji) voziti se. — — — — — (Vsled strašne nesreče) ^{o. d.} ga vest peče.

XLIII.

a) *Prepišite na šolski tabli napisane stavke tako, da bodo glavni stavkovi členi pod rižami, stranski pa na rižah!*

Dobra krava je druga hišna mati; skrbi lepo za njo. Njiva brez gnoja je nerodovitna; mesto žita rodila ti bo osat in plevel. Hvaležni otroci spominjajo se vsikdar radi svojih roditeljev, jih voljno ubogajo in jim z veseljem pomagajo. O kresu je zdravo kopati se.

Izdelovanje.

Dobra	druga hišna	^{d. n.} (lepo)	^{4.} za njo.	brez gnoja
krava je	mati; skrbi		Njiva	je ne-
^{2.} mesto žita	^{4.} ti	^{4.} osat in	<u>plevel.</u>	

rodovitna;   rodila   bo

b) *Podrižajte v izdelovanji 45. naloge vse prilastke enkrat!*

c) *Podčrtajte vsa dopolnila dvakrat ter zapišite nadnje, v katerem sklonu da so!*

č) *Zaznamovajte prislovna določila z oklepom ter zapišite na vrh besed sè sprednikoma, kako določilo da je!*

d) *Hitej, prečitaš zdaj vse gole stavke, ki si jih zapisal! — Brezinšek, preberi ravno tako vse prilastke! — Črnjak, ti pa dopolnila sè sklonom vred! — Čelovnik: vsa določila ter povej, v katero vrsto da spadajo!*

V p o n o v i l o.

(Ustno.)

1. V kaj nam služijo določila? 2. Katero besedno pleme nam rabi navadno v določilo? 3. Kolikovrstna so določila? 4. Kako se povprašuje po določilih prve —, druge —, tretje —, četrte vrste?

Književstvo.

— „**Oče naš.**“ Povest za krščansko mladost in krščansko ljudstvo. Po priporočenji častitljivega duhovna iz nemškega poslovenil Fr. Malavašič. Drugi, pregledani natis. V Ljubljani. Natisnil in založil J. R. Milic. 1885., 227. str. Ta lepa knjiga, ki je užé starejim bralcem dobro znana, je prišla tedaj v drugem, prav ličnem natisu na svitlo. Priporočamo jo prav živo kot posebno izbrano berilo naši mladini, pa tudi sploh vsakemu, ki rad kaj ganljivega in lepega bere. Stane vezana 60 kr., po pošti pod križnim zavitkom pa 5 kr. več.

— „**Spisł Krištofa Šmida.**“ VI. zvezek. Ferdinand. Čudapolno življenje mladega španjskega grofča. Poslovenil P. Florentin Hrovat. 8°. 146 str. Prav dobro je došla ta lična povest naši slovenski mladini. Vse šolarske in učiteljske knjižnice naj si nakupijo lepe „Spise Krištofa Šmida“.

— „**Národne Biblioteke**“ prišli so na svitlo 15., 16. in 17. snopič (po 15. kr.) 15. in 16. snopič obsezata nadaljevanje „Babice“, poslovenil Fr. Cegnar. Snopič 17. ima pa naslov: Senilia. Poezija v prozi, Iv. S. Turgenjeva. Prevel Aleksander Hudovernik. Tudi „Národno Biblioteko“ priporočamo v prav obilo kupovanje.

— „**Ljudske Knjižnice**“ sta izšla dalje 9. in 10. snopič. 9. snopič obsega konec povesti „Mati in sin“. Dalje ima sledeče povesti: 1. Sotir. Povest iz časov grške ustaje. Prevel H. Majar; 2. Grof Ruginski. Prosto iz nemškega; 3. Stari grad. Spisal Iv. Jenko. 10. snopič obsega 15 kratkih povesti v pouk in zabavo. Zapisal J. S. Gombarov. Ta zvezek je posebno primeren šolarskim knjižnicam.

— „**Milovanka**.“ Sbirka popevaka za mladež obojega spola. U Zagrebu. Nakladom knjižare Mučnjak-Sentflebenove. 1885. 8°. 37 str. Ta najnovejša pesmarica za hrvatsko ml. no ima 86 napevov različnih hrvatskih skladateljev, mej katerimi jih je nekaj tudi našega A. Foersterja, Fr. Gerbica in Fr. Vilharja. Prav živo priporočamo te pesmi z napevi tudi našim slovenskim učiteljem, ki se pečajo s petjem v ljudskih šolah. Knjižica stane 30 kr.

— „**Sveta brača Ciril in Metod**.“ Kao uspomenu na tisučgodišnjico Metodove smrti priredio hrvatskomu puku Ljudevit Tomšič, gradski učitelj u Zagrebu. Nakladom knjižare Mučnjaka i Sentflebenav. 16°. 32 str. Stane 10 kr., po pošti 12 kr. Pisana je tako, da jo lahko razume tudi vsak Slovenec, katerim jo živo priporočamo.

— „**Kres**.“ Leposloven in znanstven list. Sodelovanjem prof. dr. Greg. Kreka in župnika Dav. Trstenjaka ureduje dr. Jakob Sket, c. k. gimn. prof. v Celovci. Obseg 6. številke: Arabela. Roman. Spisala Pavlina Pajkova. (Dalje.) — Ratislav. Mirko. — Stari Džuldaš in njega sin Mamet. Povest iz življenja v srednje-azijatskih pustinjah. Ruski spisal N. N. Karazin, preložil † Fr. Jos. Remec. (Dalje.) — Sonet. Mirko. — Kosova pesen. J. Kostanjevec. — Narodne pripovedke. Priobčuje Mat. Valjavec. — O našem literarnem gospodarstvu. Spisal France Podgornik. (Dalje.) — O narodnih pesnih koroških Slovencev. Spisal J. Scheinigg. (Konec.) — O rastlinskem oprafenji. Spisal M. Cilenšek. — Što, kaj, ča. Spisal J. Šuman. (Dalje.) — † Nikolaj Ivanovič Kostomarov. J. Steklasa. — Drobnosti. Izhaja v mesečnih zvezkih na 3—4 polah začetkom vsakega meseca; velja 4 gld. na leto, 2 gld. na pol leta in se tudi lahko po snopičih à 40 kr. v knjigarnah kupuje. Tudi letnik 1882, 1883 in 1884 se še dobi in sicer po 3 gld., prvi letnik nam je pa pošel.

D o p i s i.

S Krasa, 4. jun. (Občni zbor učit. društva za Koprski okraj v Ricmanjih; — migljaj g. K., učitelju v Sežani; — »Slovstvena zgodovina v slovenski ljudski šoli«; — uradna okrajna učiteljska konferencija v Sežani.) V dan 28. m. maja je bil redni občni zbor učiteljskega društva za Koprski okraj v Ricmanjih, vasi blizu Trsta. Udeležilo se ga je 11 učiteljev Koprškega okraja, razun tega 1 učiteljica iz Tržaške okolice in 1 učitelj s Krasa. Predsednik temu društvu, g. A. Bunc, nadučitelj v Dolini, otvori sejo kmalu po 9. uri zjutraj presrečno pozdravljajoč zbrane društvenike, posebno pa navzočna gosta, učiteljico Šent-Ivansko, gđc. Angelo Vecchio in učitelja iz Lokve, Janka Lebana. Z gorkimi besedami navdušuje društvenike, naj vztrajno delujejo, sebi in narodnemu šolstvu v blagor, in to ne oziraje se na napade, naj prihajajo užé od katerekoli strani. »Očita se našemu društvu«, pravi, »da vegetuje; a to nij res, nego ono deluje tiho«. Na to naznani, da sta dva vrla društvenika danes zadržana, in se ne moreta udeležiti zborovanja, namreč preč. gg. J. Jan, kanonik v Dolini in c. kr. okrajni šolski nadzornik Vjekoslav Spinčič. Poslednji gospod je poslal društvu pismo, katero so društveniki radostno poslušali zaorivši priljubljenemu svojemu nadzorniku navdušen »živio!« Na to se izvolita dva zapisnikarja, gg. Pečarič in Valentič. Gosp. Anžlovar prebere zapisnika zadnjih dveh zborovanj (z dné 10. maja 1883. l. in z dné 29. maja 1884. l.) ter poročilo o društvenem delovanji v mimoem letu; meni so se zdele posebno koristne neke premene pravil, ki jih je omenjal. Tudi me je veselilo doznavšega, da ima društvena knjižnica nad 80 knjig; kot darovatelja se posebno odlikujeta gđc. A. Vecchio in nadzornik g. Spinčič. — G. Vrtovec, učitelj v Dolini, želel je večje natančnosti pri sestavi zapisnikov; a g. predsednik je stvar dobro zagovarjal in tudi moje prepričanje je, da g. Anžlovar vrlo dobro umé tajnikovati, ker je tudi slovenščine prav zmožen ter ima lep uglajen slog. — Iz blagajnikovega sporočila zapomnil sem si to, da ima 8 gld. 6½ kr. dohodka; a stvar bi kazala mnogo boljše, ko bi se vsi društveniki spominjali svoje dolžnosti. To je pač istina! Letnino treba vestno plačevati, ker denar je vsakemu društvu potreben, ako hočemo, da bode napredovalo. — Pregledovalci računov bili so izvoljeni gg. Krapš, Mah-